Santa Maria del Fiore

Basilica di Santa Maria del Fiore, *Heliga Marias blommas basilika*, är katedralen i Florens, säte för den romersk-katolska kyrkans ärkebiskop i Florens. Kyrkan är berömd bland annat för sin stora kupol ritad av Filippo Brunelleschi.

Vad namnet på katedralen anspelar på är något omtvistat. Somliga anser att det anspelar på liljan, som är Florens symbol, men ett dokument från 1400-talet menar att det är Kristus som avses.

Katedralen, eller *Il Duomo*, byggdes på samma plats där en äldre katedral funnits, *Santa Reparata* från 800-talet. Vid slutet av 1200-talet var den katedralen gammal och för liten. Arnolfo di Cambio anlitades som arkitekt 1296, och han avsåg att skapa den största kyrkobyggnaden världen skådat, byggd som en basilika. Den nya katedralen har plats för 30 000 personer, och var mycket riktigt vid färdigställandet världens största kyrka. Sedan dess har den dock passerats av bland andra den nya Peterskyrkan i Vatikanstaten, St Pauls-katedralen i London och Katedralen i Milano. Påven Eugenius IV konsekrerade katedralen 25 mars 1436, vilket enligt den florentinska kalendern var årets första dag.

Basilica di Santa Maria del Fiore
Kyrka

Land	Italien
Ort	Florens
Trossamfund	Romersk-katolska kyrkan
Stift	Florens
Arkitekt	Arnolfo di Cambio, Filippo Brunelleschi, Emilio De Fabris
Stil	Gotik, Renässans, Nygotik
Invigd	1436
GeoNames	7302742 (http://sws.geonames.org/7302742)

Santa Maria del Fiore, fasaden.

När Santa Reparata revs fann man relikerna av Florens förste biskop, sankt Zenobius, och hans urna förvaras nu i katedralen. I kryptan finns alla Florens biskopar begravda.

År 1419 hölls en tävling om vilken arkitekt som skulle få bygga katedralens kupol. De två huvudkonkurrenterna var Filippo Brunelleschi och Lorenzo Ghiberti. Brunelleschi var den som slutligen fick uppdraget, mycket tack vare stöd från Cosimo de Medici.

Brunelleschis idé om att resa kupolen utan bärande byggnadsställningar ansågs vara revolutionerande. Hans lösning var en dubbelkonstruktion där en inre kupol murades upp i spiralsektioner med omväxlande liggande och stående tegel. Brunelleschi hämtade mycket av sin kunskap och inspiration från antika byggnader i Rom, där han vistats en längre tid för att studera arkitektur.[1]

Arbetet med kupolen startade 1420 och slutfördes 1436. Den enorma konstruktionen väger 37 000 ton och vidden är 44 meter. Utvändigt är den täckt av polykroma marmorpaneler i olika nyanser av grönt och rosa med vita kantlinjer.

År 1864 hölls en tävling om en ny fasad, vilken vanns av Emilio De Fabris 1871, i konkurrens med framför allt Vilhelm Petersen. Arbetet påbörjades 1876 och fullbordades 1887. Den nygotiska fasaden i vit, grön och röd marmor bildar en harmonisk enhet med katedralen, Giottos klocktorn och baptisteriet, men en del uppfattar det som överdrivet utsmyckat.

Galleri

Katedralen på natten

Kupolen

Det tillhörande baptisteriet

Klocktornet

Katedralens interiör

Kupolen med freskomålningar påbörjad av Giorgio Vasari och slutförd av Federico Zuccari.

Referenser

Noter

1. ^ Barbro Santillo Frizell (14 mars 2001). ”Kupolen - härskarsymbol och himlavalv” (https://web.archive.org/web/20131109112635/http://www.popularhistoria.se/artiklar/kupolen-%E2%80%93-harskarsymbol-och-himlavalv/). Populär historia. Arkiverad från originalet (http://popularhistoria.se/artiklar/kupolen-harskarsymbol-och-himlavalv) den 9 november 2013. https://web.archive.org/web/20131109112635/http://www.popularhistoria.se/artiklar/kupolen-%E2%80%93-harskarsymbol-och-himlavalv/. Läst 22 december 2017.

Tryckta källor

- Ross King *Brunelleschis kupol: historien om den mäktiga katedralen i Florens*, Historisk Media 2002 ISBN 91-89442-60-1
- Mark Irving (red) *1001 byggnader du måste se innan du dör*, Bonnier fakta 2009, sid. 104 ISBN 978-91-7424-006-1

Externa länkar

- Wikimedia Commons har media som rör Santa Maria del Fiore.

Hämtad från "https://sv.wikipedia.org/w/index.php?title=Santa_Maria_del_Fiore&oldid=47615752"

Sidan redigerades senast den 7 maj 2020 kl. 23.05.

Wikipedias text är tillgänglig under licensen Creative Commons Erkännande-dela-lika 3.0 Unported. För bilder, se respektive bildsida (klicka på bilden). Se vidare Wikipedia:Upphovsrätt och användarvillkor.